

دانشگاه پیام نور

انسان، طبیعت، طراحی ۲

محمد علی شاکری راد

شاگری‌راد، محمدعلی

انسان، طبیعت، طراحی ۲ (رشته صنایع دستی - طراحی صنعتی - ارتباط تصویری و نقاشی) / تألیف محمدعلی شاگری‌راد؛ ویراستار علمی حمید آفاخانی
 تهران: دانشگاه پیام‌نور، ۱۳۸۴.

هشت، ۲۶۶ ص: مصور... (دانشگاه پیام‌نور؛ ۱۱۸۰، گروه هنر؛ (۱/۸۰))

فهرست‌نویسی براساس اطلاعات فیبا.

کتابنامه: ص: ۲۶۵-۲۶۶.

۱. آموزش از راه دور - ایران. ۲. طراحی انسان - آموزش برنامه‌ای. ۳. طراحی طبیعت - آموزش برنامه‌ای. ۴. طراحی - آموزش برنامه‌ای. ۵. هنر - آموزش برنامه‌ای. الف. آفاخانی، حمید، ویراستار. ب. دانشگاه پیام‌نور. ج. عنوان.
 ۱۷۳ش ۹ الف / ۵۸۰۸ LC ۳۷۸ / ۱۷۵۰۹۵۵

دانشگاه پیام‌نور

انسان، طبیعت، طراحی ۲

محمدعلی شاگری‌راد

ویراستار علمی: حمید آفاخانی

حروفچینی و نمونه‌خوانی: مدیریت تولید مواد و تجهیزات آموزشی

لیتوگرافی، چاپ و صحافی: انتشارات دانشگاه پیام‌نور

شمارگان: ۵۰۰۰ نسخه

نوبت و تاریخ چاپ: چاپ اول مرداد ۱۳۸۶

شابک ۹ - ۲۰۶ - ۳۸۷ - ۹۶۴ - ۹۷۸

ISBN 978 - 964 - 387 - 206 - 9

کلیه حقوق برای دانشگاه پیام‌نور محفوظ است.

قیمت: ۱۶۱۰۰ ریال

بسم الله الرحمن الرحيم

پیشگفتار ناشر

کتابهای دانشگاه پیام‌نور حسب مورد و با توجه به شرایط مختلف به صورت درسنامه، آزمایشی، قطعی، متون آزمایشگاهی، فرادرسی، و کمک درسی چاپ می‌شود. کتاب درسنامه (د) نخستین ثمره کوششهای علمی صاحب اثر است که براساس نیازهای درسی دانشجویان و سرفصلهای مصوب تهیه می‌شود و پس از داوری علمی در گروههای آموزشی، بدون طراحی آموزشی و ویرایش چاپ می‌شود. با تجدیدنظر صاحب اثر و دریافت بازخوردها و اصلاح نارساییها، درسنامه با طراحی آموزشی، ویرایش، و طراحی فنی - هنری به صورت آزمایشی (آ) چاپ می‌شود. با دریافت نظرهای اصلاحی، صاحب اثر در کتاب تجدیدنظر می‌کند و کتاب به صورت قطعی (ق) چاپ می‌شود. در صورت ضرورت، در کتابهای چاپ قطعی نیز تجدیدنظرهای اساسی به عمل می‌آید یا متناسب با پیشرفت علوم و فناوری بازنویسی می‌شوند. متون آزمایشگاهی (م) متونی است که دانشجویان با استفاده از آن و راهنمایی مربیان کارهای عملی آزمایشگاهی را انجام می‌دهند. کتابهای فرادرسی (ف) و کمک‌درسی (ک) به منظور غنی‌تر کردن منابع درسی دانشگاهی تهیه می‌شوند. کتابهای فرادرسی با تأیید معاونت پژوهشی و کتابهای کمک‌درسی با تأیید شورای انتشارات تهیه می‌شوند.

مدیریت تدوین

فهرست

مقدمه	مقت
فصل اول: کلیات	۱
منابع و مآخذ	۱۳
فصل دوم: پیشینه انسان	۱۵
بخش اول - انسان ابزار ساز	۲۲
بخش دوم - انسان ذهن و زبان	۳۰
بخش سوم - زمینه تکاملی انسان	۴۰
خودآزمایی	۴۲
منابع و مآخذ	۴۲
فصل سوم: میراث بشر، هنر	۴۵
بخش اول - جادوی طرح	۵۵
بخش دوم - انسان در طرح	۶۳
بخش سوم - سرمشق گمشده	۶۸
خودآزمایی	۷۱
منابع و مآخذ	۷۲
فصل چهارم: یافته‌هایی از طراحی انسان اولیه	۷۳
بخش اول - پیوستگی عقلی	۷۸
بخش دوم - ماهیت اجتماعی	۸۰
بخش سوم - انسان‌شناسی مدنی	۸۳
خودآزمایی	۸۹
منابع و مآخذ	۹۰
فصل پنجم: انسان در محیط	۹۱
بخش اول - سر انسان	۹۵
بخش دوم - گوناگونی انسان	۱۱۵

۱۴۴	بخش سوم - انسان نشسته
۱۵۴	خودآزمایی
۱۵۶	منابع و مآخذ
۱۵۷	فصل هشتم: انسان در حرکت
۱۶۵	بخش اول - زندگی انسان
۱۸۱	بخش دوم - انسان و ورزش
۱۸۸	بخش سوم - انسان در رفتار روزانه
۲۰۸	خودآزمایی
۲۰۹	منابع و مآخذ
۲۱۱	فصل هفتم: انسان و کار
۲۱۶	بخش اول - عوامل طبیعی
۲۲۴	بخش دوم - حوزه فضای کار
۲۳۲	بخش سوم - انسان محوری
۲۴۷	خودآزمایی
۲۴۷	منابع و مآخذ
۲۴۹	فصل هشتم: انسان، محیط‌شناسی انسان
۲۵۱	بخش اول - انسان‌شناسی در محیط
۲۵۵	بخش دوم - روان‌شناسی محیط انسانی
۲۶۱	بخش سوم - جامعه‌شناسی انسانی
۲۶۵	خودآزمایی
۲۶۵	منابع و مآخذ

به نام آن که جان را فکرت آموخت

مقدمه

جلد دوم کتاب انسان، طبیعت، طراحی مبتنی بر آشنایی و ارتباط نزدیک بین طراحی و خصوصیات جسمی و روحی انسان است. این مقوله شامل آشنایی با ابعاد، تناسبات، هندسه بدن انسان و امکانات فیزیکی آن است. در عین حال محدودیتها، تحمل شداید، حرکت، بهره‌وری و انطباق با محیط طبیعی می‌باشد. در گستره این علم و هنر به ذکر بعضی از تفاسیر در فرهنگهای متمایز از بدن انسان، به سیر از محسوس به معقول و از مصداق به مفهوم را ضروری می‌دانیم. مطالعه انسان از ابعاد درون و بیرون وجود، نیاز به طیف وسیع دانش و هنر دارد. چنانچه این بررسی همراه با فرآورده‌های هنری و صنعتی انسان انجام‌پذیرد شناخت همه‌جانبه‌ای را می‌پذیرد. این رابطه سه‌جانبه درون و بیرون و فرآورده‌های اثر انسان که حاصل الهام و خلاقیت و روشنگری فکر گاه از یک شکل و فرم معمولی^۱ آثار بدیع و شاهکارهای غنی می‌سازد.

مصادیق ارزشمند فرآورده‌های انسانی در عرصه هنر همواره نشانگر نوع تفکر و تلاش و تعمق هنرمند است. هر اثر هنری کتابی است در حیطه و سلطه او بر دانش، تفکر و اوامر زمانه خود که چگونه در ذهن تحلیل نموده و با دست قدرتمند اجرا کرده است. در این حال ذائقه زیبایی شناسانه، اعتقادات و آرمانها و تأثیرات فلسفی و مذهبی ... را می‌توان مطالعه کرد و حتی همراهی هنرمند را در اعتلای فرهنگ و تمدن جامعه، مورد بررسی قرار داد.

سهم انسان والا از طریق هنر و یا سایر طرق وجودی شکل‌گیری جامعه آرمانی و کمالی بشریت همواره زیر سؤال بوده است که آیا تمام و کمال نیروی خود را به عرصه فعالیت آورده و ذهن و زبان و دست در خدمت ایده‌آل او بوده‌است؟

۱. شکل و فرم در دنیای هنرهای بصری، هر یک دارای مفهوم و معنای ویژه‌ای دارد. «شکل» هر جسم عبارت است از خطوط پیرامون سطح آن جسم. در حالی که «فرم» جنبه سه بعدی جسم است. (جلد اول انسان، طبیعت، طراحی).

آنچه محدود و مبسوط به دایره هستی می‌باشد، به گونه‌ای «آنچه ابر و باد و مه و خورشید و فلک» در کارند، تا هنرمند به غفلت، ارزشهای والای خویش را نگذارد و در ایفای سهم بشری کوتاهی نکند.

www.ketab.ir